

HZJZ

Alkohol – europska iskustva

Prof. dr. sc. Danijela Štimac Grbić, dr. med.

SZO-Monitoring of national policies related to alcohol consumption and harm reduction MOPAC

More countries need to take action

- “All countries can do much more to reduce the health and social costs of the harmful use of alcohol,” said Dr Vladimir Poznyak, Coordinator of WHO’s Management of Substance Abuse unit. **“Proven, cost-effective actions include increasing taxes on alcoholic drinks, bans or restrictions on alcohol advertising, and restricting the physical availability of alcohol.”**

CNAPA - Committee on National Alcohol Policy and Actio

Alcohol and Health – fundamentals for a common approach 2018

-Smanjenje prosječne potrošnje populacije: najučinkovitije i najisplativije mjere:

- Reguliranje cijena,
- Smanjenje dostupnosti
- Ograničenje marketinga alkoholnih napitaka

- Točne informacije i smjernice, uključujući stupanj rizika povezanih s konzumacijom alkohola, moraju biti osigurani i dostupni građanima.
- informacijske kampanje koje ciljaju opću populaciju nisu pokazale dovoljnu učinkovitost, ali u kombinaciji s drugim intervencijama mogu biti učinkovite u pripremi javnosti za druge mjere.
- građani imaju pravo na točne informacije u cilju zaštite potrošača.

Politika cijena-MUP (minimum unit pricing)

- Škotska, Irska-Alcohol Public Health Act

U Irskom zakonu o javnom zdravstvu Public Health (Alcohol) Act 2018

u dijelu koji se odnosi na tematiku alkohola stoji sljedeće:

- **Minimalna cijena alkoholnih proizvoda**
- Minimalna cijena po gramu alkohola definirana u ovom Zakonu iznosi 0,10 eura.
- Minimalna cijena alkoholnog proizvoda izračunava se prema sljedećoj formuli:
- $A \times B = C$
- A je minimalna cijena po gramu alkohola,
- B je količina u gramima alkohola sadržanog u alkoholnom proizvodu,
- C je minimalna cijena alkoholnog proizvoda izražena u eurima i centima
- Ministar može, s vremena na vrijeme u određenim okolnostima, povećati minimalnu cijenu po gramu alkohola.

Označavanje alkoholnih proizvoda i obavijesti u licenciranim prostorijama:

- Prekršaj je prodavanje alkoholnih proizvoda čija ambalaža ne nosi u propisanom obliku:
 - upozorenje koje je namijenjeno informiranju javnosti o opasnosti od konzumiranja alkohola
 - upozorenje koje je namijenjeno informiranju javnosti o opasnosti konzumacije alkohola tijekom trudnoće
 - upozorenje koje je namijenjeno informiranju javnosti o izravnoj vezi između alkohola i smrtonosnih karcinoma
 - količinu alkohola u gramima koji se nalazi u spremniku
 - energetske vrijednosti izražene u KJ i Kcal sadržanim u spremniku, i
 - detalje o web stranicama koje uspostavlja i održava Izvršitelj, dajući podatke o javnom zdravlju u vezi s konzumacijom alkohola

Zabrana oglašavanja na određenim mjestima:

Zabrana oglašavanja na određenim mjestima:

Alkoholni proizvodi se ne smiju oglašavati

- u parku ili otvorenom prostoru u vlasništvu ili održavanju lokalne vlasti ili povjerenika javnih radova u Irskoj
- na vozilima javnog prijevoza ili na vozilu za održavanje
- na vlaku ili u vlaku u okviru Zakona o sigurnosti u željezničkom prometu iz 2005. godine,
- na vozilu na laganim tračnicama (neka vrsta tramvaja)
- u ili na željezničkom ili autobusnom kolodvoru
- na određenom mjestu zaustavljanja na kojem putnici mogu ući ili izaći iz autobusa ili vozila na tračnicama
- u školi ili na školi, uključujući i školski posjed, ili unutar 200 metara od granice posjeda škole
- na ustanovi ili u ustanovi u kojoj se pružaju usluge koje se odnose na djecu mlađu od 5 godina te u krugu od 200 metara od navedene ustanove (vrtići etc.)
- na igralištu koje posjeduje ili održava lokalna vlast ili unutar 200 metara od granice takvog igrališta.

Kako se nositi s prekograničnom trgovinom alkoholom?

- Kada se Finska suočila s velikim problemom pri ulasku Estonije u EU, Švedska je već iskusila sličan izazov od bliskih susjeda poput Danske i Njemačke. Što je učinila Švedska? Ništa! A Finska? Počela je igrati igru čija je pravila određivala alkoholna industrija: "Moramo smanjiti porez na alkohol ili će prekogranična trgovina eksplodirati i postati veliki problem za naše nacionalne industrije". Porezi na alkohol smanjeni su za 33%, iako je utjecaj te odluke procijenjen vrlo precizno. Kao **posljedica toga smrtnost povezana s alkoholom porasla je za višestruko** a ukupna potrošnja po stanovniku porasla je za jednu litru alkohola godišnje.
- Iako uvijek postoji mogućnost izbora i moralnog djelovanja u politici, Finska je odlučila podržati gospodarske interese a ne javnog zdravstva. **Švedska je učinila suprotno.**
- Estonija se povelala za švedskim primjerom
- Politika koja se tiče alkohola ne može biti nešto što smatramo da će se u nekom trenutku desiti. Sve je podložno promjenama tijekom vremena tako i društvena situacija, politički te ekonomski uvjeti. I alkoholna politika mora reagirati i razvijati se sukladno tome. **Nijedna razina štete uzrokovana alkoholom ne može se smatrati prihvatljivom.**